

โครงการประชุมวิชาการ “คุณธรรมในพื้นที่ทางสังคม : วินัยกับครอบครัวไทย”

วันพฤหัสบดีที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๒ เวลา ๑๐.๓๐-๑๕.๐๐ น.

ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร

จัดโดย ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

๑. หลักการและเหตุผล

“ทรัพยากรมนุษย์” ถือเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติ จากยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นที่ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกช่วงวัย ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพ พร้อมขับเคลื่อนประเทศไปข้างหน้า โดยคนไทยในอนาคตต้องมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีทักษะคิดวิเคราะห์ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีจิตสำนึกที่ดีงาม มีความรับผิดชอบ เพื่อนำไปสู่งานและรายได้ที่สร้างความมั่นคงในชีวิต ครอบครัวมีความอบอุ่น ชุมชนมีความเข้มแข็ง รวมถึงสังคมมีความปรองดอง สามัคคี สามารถนึกกำลังเพื่อการพัฒนาประเทศต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๐)

เป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ จึงต้องมุ่งเน้นไปที่การแก้ไขปัญหา เสริมสร้าง และยกระดับการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างครอบคลุมในทุกระดับ ตั้งแต่การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการเรียนการสอนใหม่แก่ครูและผู้เรียน การปฏิรูประบบการดูแลด้านสุขภาพ เพื่อให้คนไทยมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะที่ดี รวมทั้งการเสริมสร้างครอบครัวที่เข้มแข็งอบอุ่น ซึ่งเป็นการวางรากฐานการส่งต่อเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพ และพัฒนาให้เกิดทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

“ครอบครัว” เป็นหน่วยย่อยของสังคมที่มีความสำคัญ และเป็นพื้นฐานแรกในการพัฒนาคุณภาพคนตลอดช่วงชีวิต แม้ปัจจุบันรูปแบบครอบครัวจะมีความหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น ทั้งครอบครัวพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว ครอบครัวอยู่คนเดียว ครอบครัวข้ามรุ่น ฯลฯ โดยแต่ละรูปแบบก็มีความแตกต่างกันทั้งในเชิงบริบท สภาพปัญหาและความต้องการ โดยปัญหาที่พบเห็นได้บ่อยในกลุ่มของครอบครัว คือ การขาดวินัยในตนเอง ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ในครอบครัว กล่าวคือ หากพ่อแม่ขาดการอบรมเลี้ยงดูแก่เด็ก ก็จะทำให้เด็กเกิดอาการหลอหลวมบุคลิกภาพและพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ เช่น ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา ซึ่งจะทำให้เด็กขาดระเบียบวินัย และในขณะเดียวกันหากพ่อแม่มอบความรัก ความผูกพัน และความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว เด็กก็จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ดี มีวินัยในตนเอง และได้รับการปลูกฝังด้านคุณธรรมจริยธรรม ทำให้เด็กสามารถปฏิบัติตามการอบรมสั่งสอน หรือเลียนแบบผู้ที่ตนรักและพอใจ นำไปสู่การเรียนรู้การมีวินัยในตนเองต่อไปได้อย่างถูกต้อง

ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพคน นอกจากการเสริมสร้างความเข้มแข็งและความอบอุ่นให้กับครอบครัวแล้ว ยังต้องมุ่งส่งเสริมด้านการมีวินัยในตนเอง และการสร้างสัมพันธ์ภาพเชิงบวกของสมาชิกในครอบครัว รวมทั้งการปรับเปลี่ยนค่านิยมหรือทัศนคติของคนในสังคม ให้เข้าใจถึงความสำคัญของการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองและครอบครัว หากพ่อแม่ เด็ก หรือสมาชิกในครอบครัว มีการฝึกฝนทักษะการมีระเบียบวินัยที่แล้ว ก็สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ และไม่เป็นการผลัดภาระหรือหน้าที่ให้กับสถาบันทางสังคมอื่นๆ อีกต่อไป

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ในฐานะที่เป็นองค์กรส่งเสริมในการขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมสู่สังคมสันติสุข จึงได้จัดทำโครงการประชุมวิชาการ “คุณธรรมในพื้นที่ทางสังคม : วินัยกับครอบครัวไทย” โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- ๑) เพื่อให้คนในสังคมเข้าใจได้มองเห็นคุณค่า และความสำคัญของการส่งเสริมด้านการมีวินัยในตนเองและในครอบครัว รวมทั้งการสร้างสัมพันธ์ภาพเชิงบวกของสมาชิกในครอบครัว
- ๒) เพื่อสร้างพื้นที่ความรู้ (Knowledge space) ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวคิดและประสบการณ์ของการส่งเสริมวินัยในครอบครัว ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามสังคมและวัฒนธรรมใหม่
- ๓) เพื่อประมวลองค์ความรู้และนวัตกรรมส่งเสริมคุณธรรมตามช่วงวัยจากการปฏิบัติจริง และนำองค์ความรู้ไปใช้ในการส่งเสริมครอบครัวได้อย่างเหมาะสม
- ๔) เพื่อสร้างเครือข่ายวิชาการที่ดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมตามช่วงวัย

๒. ขอบเขตการดำเนินงาน

๒.๑ กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วยเครือข่ายของศูนย์คุณธรรม ภาควิชาการ ภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน และผู้สนใจทั่วไป รวม ๑๐๐ คน

๒.๒ กำหนดจัดประชุมวิชาการ ในวันพฤหัสบดีที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๒ เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๕.๐๐ น.
ณ ห้องเอนกประสงค์ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร

๓ .ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๓.๑ เกิดพื้นที่ความรู้ (Knowledge space) ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวคิดและประสบการณ์ของการส่งเสริมวินัยในครอบครัว

๓.๒ เกิดองค์ความรู้และนวัตกรรมส่งเสริมคุณธรรมตามช่วงวัย

๓.๓ เกิดเครือข่ายวิชาการที่ดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมตามช่วงวัย

๔. รูปแบบเวทีวิชาการ

รูปแบบการจัดงานประกอบไปด้วยเวทีปลูกพลังสร้างแรงบันดาลใจ และเวทีเสวนาวิชาการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ โดยประเด็นนำเสนอในงานมีดังต่อไปนี้

๔.๑ เวทีปลูกพลัง สร้างแรงบันดาลใจ : ถอดรหัสสร้างความสำเร็จได้ด้วยวินัย โดยนำเสนอเวทีสร้างแรงบันดาลใจและจุดประกายสังคมให้กับครอบครัวยุคใหม่ ที่ต้องมีการปรับตัวให้ทันตามการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคอนาคต โดยการถอดรหัสความสำเร็จด้านวินัย และทักษะการดำเนินชีวิตด้านสังคม (Soft Skill) เช่น การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกแก่เด็ก ทักษะการเรียนรู้ของพ่อแม่ที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ฯลฯ พร้อมทั้งการสร้างพลังบวก และพลังความดี พร้อมทั้งจะขับเคลื่อนสังคมไปสู่ทิศทางที่ดี โดยรูปแบบของเวทีจะเป็นการเผยแพร่พลังความคิด Powerful Talk จากผู้พูดที่มีประสบการณ์ด้านการส่งเสริมศักยภาพแก่เด็กและครอบครัว หรือ Key Speaker ที่เป็นแรงบันดาลใจ สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตของครอบครัวในยุคปัจจุบันได้

๔.๒ เวทีเสวนาวิชาการ “วินัย สร้างได้ในครอบครัว” เวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการส่งเสริมวินัยในครอบครัวยุคใหม่ ผ่านมุมมองของนักวิชาการและผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านงานส่งเสริมสถาบันครอบครัว